

членів певної організації, тоді як правові норми є загальнообов'язковими.

2. Корпоративні норми створюються на з'їздах, зборах, засіданнях, в той час як правові норми приймаються уповноваженими на те органами.

3. За порушення корпоративних норм встановлюються корпоративні санкції (догана, попередження, зауваження), тоді як правові норми забезпечуються юридичними санкціями (штраф, арешт, громадські роботи).

Отже, роблячи висновок з того, що я написав вище, я можу з впевненістю сказати, що норми моралі, звичаїв, релігії, етики, корпоративні норми мали і мають значний вплив на виникнення, удосконалення та розвиток права і правових норм. Вони широко взаємодіють задля досягнення спільної мети – забезпечення суспільного порядку.

Список використаних джерел

1. Рабінович П. М. Норма права / П. М. Рабінович. Юридична енциклопедія в 6-т., т. 4 / Редкол.: Ю. С. Шемшученко (голова редкол.) та ін. – К.: Укр. енцикл., 2002. – С. 189–190. – 720 с.

2. Селиванов В., Діденко Н. Правова природа регулювання суспільних відносин // Право України. – 2000. – № 10. – С. 10–20

3. Джолос С. В. Взаємодія і співвідношення права і моралі: легістський погляд / С. В. Джолос // Науковий вісник Херсонського державного університету. – 2013. – Вип. 5. – Т. 1. – С. 37–41.

4. Косьмій М. М. Мораль і право: питання розмежування та взаємодії / М. М. Косьмій // Науково-інформаційний вісник. – 2011. – № 3. – С. 33–38.

5. Полонка І. А. Нормативістська теорія Ганса Кельзена: аналітичний підхід / І. А. Полонка // Підприємництво, господарство і право. – 2012. – № 7. – С. 83–86.

Курсант 109 групи Навчально-наукового інституту №1 Національної академії внутрішніх справ;

Шахрай Дмитро Володимирович¹

МІЖНАРОДНІ ДОГОВОРИ В ПРАВОВІЙ СИСТЕМІ УКРАЇНИ

Дефініція «міжнародного договору» міститься в Віденських конвенціях про право міжнародних договорів [1,2,3], відповідно до якої поняття "договір" означає письмову міжнародну угоду, укладену між державами на підставі норм міжнародного права, кількості пов'язаних між собою документів чи його конкретної назви.

Отже, основні риси такої угоди це, перш за все, його форма - письмова, а також суб'єкти - держави. У статті 3 Конвенції також визначається сфера її застосування, згідно з якою факт, що ця Конвенція не застосовується до міжнародних договорів, укладених між державами та іншими суб'єктами міжнародного права не письмово, не впливають на: а) юридичну силу таких угод; б) застосування норм, викладених у цій Конвенції, під юрисдикцією яких вони підпадають під дію міжнародного права, незалежно від цієї Конвенції; в) застосування цієї Конвенції у відносинах між державами в рамках міжнародних угод, учасники яких також є іншими суб'єктами міжнародного права.

Аналіз Віденської конвенції також дає підстави зробити висновок про наступне, а саме: міжнародні угоди позбавлені зворотної сили та застосовуються тільки щодо укладених договорів після вступу для певної держави. Важливим засобом захисту національних інтересів укладення міжнародних договорів полягає в забезпеченні права сторони на резервування дії в окремих положеннях міжнародного договору. Однак найважливіший аспект права міжнародних договорів - це наявність механізму

¹ Науковий керівник: Сербіна Н.О.

забезпечення принципу верховенства права.

Основні принципи застосування міжнародного права в Україні містяться в нормах Конституції.

Перш за все, в статті 9, згідно з якою, чинні міжнародні договори, згода на яку зобов'язана надати Верховна Рада України, виступають частиною національного законодавства України.

Також важлива норма статті 18, відповідно до якої «зовнішньополітична діяльність України спрямована на забезпечення її національних інтересів та забезпечення безпеки шляхом підтримки мирного та взаємовигідного співробітництва з членами міжнародного співтовариства загальновизнаних принципів та норм міжнародного права». Звичайно, існування такого декларативного норми-принципу в розділі, що визначає загальні принципи конституційного ладу України, оскільки він визначає напрямок діяльності Держави, а також повагу загальновизнаних принципів та норм міжнародного права. Але основою для функціонування міжнародних договорів служить в першу чергу Конституція [4].

Основним правовим актом України, який покликаний регулювати ці соціальні відносини, є Закон України «Про міжнародні договори України» від 29 червня 2004 року (в поточній редакції від 20.07.2014 року) [5], який встановлює порядок укладення, виконання та припинення дії міжнародних договорів Україною. З цією метою належного забезпечення національних інтересів, реалізація цілей, цілей і принципів зовнішньої політики, ці принципи закріплено в Конституції України та національному законодавстві. Сфера застосування закону, відповідно до статті 1 Закону, всі міжнародні договори, укладені відповідно до Конституції України та вимог цього закону. Стаття 2 визначає дефініцію міжнародного договору України – “укладений у письмовій формі з іноземною державою або іншим суб'єктом міжнародного права, який регулюється міжнародним правом, незалежно від того, міститься договір в одному чи декількох пов'язаних між собою документах, і незалежно від його конкретного найменування (договір, угода, конвенція, пакт, протокол тощо)”

Правова природа міжнародних договорів має подвійний характер, тобто вони можуть одночасно діяти як джерела міжнародного права та як джерела національного права в тій чи іншій сфері. У зв'язку з цим, якщо Україна взяла на себе певні міжнародно-правові зобов'язання шляхом укладення того чи іншого договору, останній не тільки стає частиною нашого національного законодавства, а й, на основі нормативності, має перевагу в порівнянні з іншими законодавчими актами. Не менш важливим є питання юридичної сили міжнародних договорів у тому сенсі, що всі міжнародні договори є частиною національного законодавства України та є обов'язковими для них.

Введення норм міжнародного права у національне законодавство та, крім того, його ефективне застосування є досить складною, болючою та довгостроковою проблемою. Це вимагає не лише прийняття закону, а навіть внесення змін до Конституції, вимагає створення відповідного механізму, який забезпечить виконання міжнародних стандартів з урахуванням особливостей національної правової системи. Визначаючи взаємозв'язок між цими двома правовими системами, можна погодитися з тим, що "внутрішнє законодавство повинно бути узгоджено з міжнародним таким чином, щоб забезпечити здійснення останнього. У цьому сенсі, можна говорити про привілеювання міжнародного права .

Слід зазначити, що процес вступу в силу міжнародного договору дещо відрізняється від аналогічної процедури звичайних законів. Само по собі, що держава дотримується своїх внутрішніх законів при схваленні міжнародного договору, вона не робить її ефективною. Дійсність міжнародного договору - це відповідність міжнародному праву його положень та процедурі укладання. Договір може бути ратифікований Верховною Радою України, але не набуде чинності у міжнародному

правовому значенні.

Таким чином, Україна, укладаючи або ратифікуючу міжнародний договір (угоду), не тільки бере на себе зобов'язання виконати його, але і за допомогою державного примусу, повинна забезпечити його суворе виконання в межах своєї компетенції до всіх суб'єктів права, незалежно від правового статусу останніх. Більш того, багатостороння угода або двостороння угода, у будь-якому випадку, стає частиною національного законодавства України та має перевагу над іншими джерелами права.

Список використаних джерел

1. Віденська конвенція про право договорів між державами і міжнародними організаціями або між міжнародними організаціями від 21.03.1986 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_a04.
2. Віденська конвенція про право міжнародних договорів від 23.05.1969 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_118.
3. Віденська конвенція про правонаступництво держав щодо договорів від 23.08.1978 р. (дата приєднання України 17.09.1992 р.) // Офіційний вісник України. – 2008. – № 20. – Ст. 584
4. Конституція України //Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1996, № 30, ст. 141 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>
5. Закон України “Про міжнародні договори України” // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2004, N 50, ст.540 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1906-15>

Аспірант, асистент секції конституційного, адміністративного та міжнародного права кафедри державно-правових дисциплін Юридичного факультету Університету економіки та права КРОК

Шеляженко Юрій Вадимович¹

ВИЗНАННЯ АВТОНОМІЇ ОБ'ЄКТІВ ТА СУБ'ЄКТІВ ПРАВА ЯК МЕТОДИЧНА ПЕРЕДУМОВА ТЕОРЕТИКО-ПРАВОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Дослідження права як форми свободи, обмеженої справедливими причинно-наслідковими зв'язками, потребують надійної теоретико-методичної основи для досягнення повноти, достовірності та неупередженості здобутого наукового знання. У цих тезах буде аргументовано, що такою основою є принципове визнання притаманності самостійної логіки індивідуального існування «як такого» (*per se*), «за своїми законами» – тобто, автономії – як кожному активному елементу правових процесів (суб'єкту права), так і кожному пасивному елементу правових процесів (об'єкту права), та подальше практичне дослідження цієї автономії.

Беручи за основу прагматичну максиму «практика – критерій істини», слід визнати, що її застосування в суспільних та гуманітарних науках потребує більшої обережності, ніж у природничих науках, оскільки життя людини і суспільства не є механістичним. Суд може ухвалювати різні рішення у схожих ситуаціях, за схожі протиправні діяння в різних правових системах може бути встановлена суттєво різна відповідальність. Хоча у правознавстві загалом і науці полісінгу зокрема можна виділити універсальні принципи, дійсні у будь-якій правовій системі, важко буде знайти серед країн світу дві цілком подібні доктрини права та правозастосування.

Точні вимірювання теж не завжди є надійними. Скажімо, результати

¹ Науковий керівник: Француз-Яковець Т.А.